

РЕШЕНИЕ

№ 113

гр. Пловдив, 31.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XV СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мариана Ил. Димитрова

при участието на секретаря Розалия Н. Тодорова
като разгледа докладваното от Мариана Ил. Димитрова Гражданско дело № 20225300100064 по описа за 2022 година

Съдът е сезиран с искова молба, подадена от Е. Г. Е., с ЕГН ***** и постоянен адрес: гр. *** и Д. Н. Д., с ЕГН ***** и постоянен адрес: гр. *** против Ф. С. Г., с ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. **, с която се иска обявяване недействителността на саморъчно завещание, съставено от Г. Е. Г., с ЕГН *****, починал на ***г., с което наследодателят е завещал притежавано от него недвижимо и движимо имущество на ответницата. В исковата молба се твърди, че със завещание от ***г. Г. Г. завещал на своята *** Ф. Г. следното имущество: недвижим имот – жилище, с площ от 61,49 кв. м., находящо се в гр. **, с идентификатор ***; недвижим имот – жилище, с площ от 79.88 кв. м., находящ се в гр. **, с идентификатор на имота: ***; лек автомобил, марка Опел, модел „Зафира“, с ДКН № **, номер на рамата **, както и стоманобетонов гараж, за който е издадено разрешение за поставяне № **. на ** на Община **, разположен в кв. „****“. Твърди се, че саморъчното завещание е нищожно, тъй като направените завещателни разпореждания били с имоти, които не са били изцяло собствени на завещателя към момента на неговата смърт. Освен това се счита, че завещанието е нищожно, тъй като съдържало клауза за фидеикомисарна субституция, което било в противоречие с

разпоредбата на чл. 21, ал. 1 от ЗН. Твърди се също, че завещанието не е написано саморъчно от завещателя, поради което следвало да се обяви за недействително на основание чл. 25, ал. 1 от ЗН.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът е оспорил иска. В отговора се изразява становище, че ищецът е бил собственик на половината от имуществото, което към момента на изготвяне на завещанието представлявало съпружеска имуществена общност, поради което не било налице разпореждане с чужда вещ. Твърди също, че не е нарушена забраната по чл. 21, ал. 2 от ЗН, тъй като подобна клауза не би могла да доведе до цялостна недействителност на завещанието, а евентуално може да породи самостоятелно действие. Оспорват се и доводите на ищите, че не е спазена формата на завещанието.

От фактическа страна в процеса се установи следното:

От представените писмени доказателства –препис извлечение от акт за смърт и удостоверение за наследници се установява, че Г. Е. Г. е починал на ***г., а като негови наследници по закон се легитимират Е. Г. Е. – ***, Д. Н. Д. – *** и Ф. С. Г. – ***. Представени са копия от саморъчно завещание от ***г., както и протокол за неговото обявяване, нотариални актове за покупко-продажба на недвижимите имоти, предмет на завещанието и акт за граждански брак, сключен между завещателя и неговата ***, от които се установява, че двамата са придобили по време на брака собствеността върху два апартамента, находящи се в гр. ***.

Представени са писмени документи, касаещи здравословното състояние на починалото лице, както и удостоверение от личния лекар на Г., обхващащи периода на съставяне на завещанието, от които може да се извлече информация за общото състояние на завещателя.

Представени са и разрешение за поставяне на преместваем обект – стоманобетонен гараж, издадено на името на ответницата, както и фактури и квитанции за закупуване на стоманобетонен гараж, издадени на името на А. Б.

Прието е заключение на съдебно-почеркова експертиза, от което се установява, че ръкописният текст в документа, както и подписът, положен на „завещател“ в представеното саморъчно завещание от ***г., са изписани от починалото лице Г. Е. Г.. Съдът кредитира заключението като обективно, безпристрастно и компетентно изготвено.

По делото са събрани и гласни доказателства. От показанията на св. Н. Б. (***) на ответницата) се установява, че Г. Г. е страдал от ***,

поради което се наложило извършване на операция и същият бил хоспитализиран. Според свидетелката, на лицето не били правени ***. Заявява, че преди неговата смърт, го е посещавала в болницата и до последно Г. се държал адекватно, без да показва признаци на никакви отклонения. Твърди, че Г. ѝ споделил за написаното завещание през зимата на 2020/2021г., а двамата с ответницата казали, че единодушно са решили, че общото им имущество трябва да остане на другия *** след смъртта на всеки от тях, а желанието им било след като и двамата починали, единия апартамент да се наследи от А. Б. тъй като той поддържал близки отношения със съпрузите. От показанията на свидетелката се установява, че *** на Г. и ищец по делото, не е поддържал близки и чести контакти с починалия, двамата общували много рядко.

При така установените фактически обстоятелства съдът направи следните правни изводи:

Предявен е иск за обявяване недействителността на завещание на основание чл. 19, ал. 1, чл. 21, ал. 2 и чл. 25 от Закона за наследството.

Съдът намира, че следва да разгледа претенциите на ищите в поредността, в която са заявени. Съгласно чл. 19, ал. 1 от Закона за наследството, заветът на една определена вещ е недействителен, ако завещателят не е собственик на тази вещ при откриване на наследството.

За да е налице фактическият състав, предвиден в цитираната разпоредба, следва да се установи на първо място, че се касае за завет, а не за завещание, както и че завещателят не е собственик на вещта към момента на откриване на наследството. Доколкото в настоящия случай не е формиран спор относно характера на завещателното разпореждане (дали същото е общо или представлява завет), съдът намира, че това обстоятелство не следва да се обсъжда. Спорен е въпросът, дали завещателят е бил собственик на имуществото, описано в изготвеното саморъчно завещание. От събраните по делото доказателства безспорно се установи, че описаните движими и недвижими вещи са придобити по време на брака с ответницата, а и в тази насока твърденията на двете страни изцяло съвпадат. Установи се, че към момента на изготвяне на завещанието, завещателят е притежавал част от посоченото имущество, която се трансформира в дялова едва при прекратяване на съпружеската имуществена общност със смъртта му. При това положение, към момента на откриване на наследството, вещите, предмет на завещанието, са се намирали в патримониума на наследодателя, тъй като същия е притежавал $\frac{1}{2}$

идеална част от тях, поради което не е налице основание за обявяване на недействителността на завещателното разпореждане. (в този смисъл Решение № 9 от 10.03.2020 г. по гр. д. № 1440 / 2019 г. на Върховен касационен съд, 2-ро гр. отделение, Решение № 855 от 11.12.2010г. по гр.д. № 1497/2009г. на I г.о. и др.).

Съдът намира, че не е налице основание за обявяване на недействителността на завещанието и по см. на чл. 21, ал. 2 от ЗН. Т.нар фидеикомисарна субституция представлява забрана за разпореждане със завещаното имущество и задължението то да бъде предадено на друго лице след смъртта на заветника. С други думи се касае до определяне на двама заветници, които да наследят поетапно завещаните им вещи. За да се възприеме, че е налице посочена конструкция, следва да се установи, че крайната цел на завещателното разпореждане, е имуществото да достигне до втория поред наследник, като волята на наследодателя следва да е категорична и да вмениява забрана за първия наследник за разпореждане с наследственото имущество. От съдържанието на представеното саморъчно завещание, както и от останалите събрани по делото доказателства – показанията на разпитания по делото свидетел и представеното като образец за изготвяне на съдебно-почерковата експертиза предходно завещание, написано от Г. Г. в *** през 2007г., може да се направи ясен и категоричен извод, че волята на наследодателя е да бъде наследен от своята *** и ответница в настоящото производство. Действително в завещанието е предвидено „... след смъртта на *** Ф. Г.... апартамента в гр. ***, кв. ***, ул. ***... да бъде наследен от А. Б., израсъл покрай нас и останал последната ни опора и помощ“, но тази повеля следва да се тълкува във връзка с останалите, както и с целта на завещанието. Завещанието също предвижда „...Другият апартамент да бъде разделен между всички наши наследници..“. От изложеното е видно, че наследодателят не цели да въведе конкретна забрана за разпореждане с имуществото, което оставя в наследство, а да заяви своите морални и житейски виждания за това как следва да бъде поделено след смъртта на ***. За пълнота следва да се посочи, че да се обяви цялото завещание за недействително би било прекомерно голяма санкция за страната, като се вземе предвид, че ясно проличава волята на наследодателя, отношенията между страните в производството и Г., както и правните възможности на наследниците по закон да претендират възстановяване на запазена част от наследството в случай, че смятат, че тя е накърнена.

По отношение на третото наведено основание за

недействителност на завещанието поради нарушение на предвидената в чл. 25, ал. 1 от ЗН форма, съдът намира, че също не е налице. Представеното саморъчно завещание отговаря на изискванията на закона, доколкото е изписано ръчно от наследодателя, съдържа всички необходими реквизити, а подписът на лицето е положен след края на завещателните разпореждания. От изготвената съдебно-почеркова експертиза безспорно се установи, че завещанието е изписано и подписано от Г. Е. Г..

Предвид всичко гореизложено, предявеният от ишците иск за обявяване недействителността на саморъчно завещание от ***Г., съставено от Г. Е. Г., следва да бъде отхвърлен.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, ответникът има право на разноски. По делото е направено възражение за прекомерност на претендираното от ответницата адвокатско възнаграждение, което се явява основателно, поради което възнаграждението следва да бъде редуцирано на сумата от 1375 лв. съобразно действащите минимални размери, предвидени в НАРЕДБА № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения към датата на сключване на договора за правна помощ. Освен адвокатско възнаграждение, в полза на ответника се дължат и разноски в размер на 350 лева, представляващи направени разходи за изготвянето на съдебно-почеркова експертиза по делото.

По изложените съображения, Окръжен съд Пловдив

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Е. Г. Е., с ЕГН ***** и постоянен адрес: гр. *** и Д. Н. Д., с ЕГН ***** и постоянен адрес: гр. *** против Ф. С. Г., с ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. *** иск за обявяване недействителността на саморъчно завещание, съставено на ***Г. от Г. Е. Г., с ЕГН *****, починал на ***Г., обявено на ***Г.

ОСЪЖДА Е. Г. Е., с ЕГН ***** и постоянен адрес: гр. *** и Д. Н. Д., с ЕГН ***** и постоянен адрес: гр. *** **ДА ЗАПЛАТЯТ** на Ф. С. Г., с ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. ***, ж.к. „***“, ул. *** сумата от 1725 лв. (хиляда седемстотин двадесет и пет лева), от които 1375 лв. (хиляда триста седемдесет и пет лева) за заплатено адвокатско възнаграждение и 350 лв. (триста и

петдесет лева), представляващи направени разходи за изготвянето на съдебно-почеркова експертиза по делото.

Решението подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Апелативен съд Пловдив.

Съдия при Окръжен съд – Пловдив: _____